

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 337

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 17 aprilie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 702 din 9 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 364 și art. 712 alin. (1) din Codul de procedură civilă	2–4
Decizia nr. 15 din 18 ianuarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4, art. 31 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865	5–6
Decizia nr. 16 din 18 ianuarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 182 alin. (2) și art. 183 din Codul de procedură civilă.....	7–10
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
179. — Decizie pentru eliberarea, la cerere, a domnului Adrian Marius Dobre din funcția de secretar de stat la Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat	10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 18 din 5 martie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 702

din 9 noiembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 364 și art. 712 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 364 și art. 712 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ștefania Dorina Kerth în Dosarul nr. 25.664/301/2013* al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 552D/2016.

2. La apelul nominal răspunde personal autoarea excepției de neconstituționalitate și asistată de domnul avocat Ioan Vladimir Olteanu din Baroul București, cu delegație depusă la dosar, lipsind cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia. Arată, în esență, că împrejurarea ca un act emis de executorul judecătoresc să nu poată fi supus controlului judecătoresc reprezintă o încălcare a accesului liber la justiție, întrucât pot exista abuzuri din partea executorului judecătoresc care să nu poată fi cenzurate în niciun fel. Astfel, dispozițiile legale criticate permit executorului judecătoresc să efectueze o constatare a unei stări de fapt, fără încuviințarea prealabilă a instanței de judecată și fără participarea părții interesate. Lipsa unui control *a posteriori* de către instanța de judecată pe calea contestației la executare lipsește de conținut și prevederile art. 364 alin. (3) și art. 365 din Codul de procedură civilă care impun, în anumite ipoteze, un control *a priori*, sub forma încuviințării. Așadar, în mod abuziv, executorul judecătoresc, deși trebuie să solicite încuviințarea instanței de judecată, nu o face, având în vedere lipsa posibilității de a ataca direct procesul-verbal de constatare.

4. În continuare se arată că dispozițiile legale criticate încalcă și principiul egalității în drepturi, prin crearea unui privilegiu în defavoarea persoanei care a apelat la procedura instituită de art. 364 din Codul de procedură civilă, care beneficiază de o dovadă cu forță probantă a unui act autentic, și în detrimentul persoanei împotriva căreia a fost obținută proba. Astfel, persoana care a apelat la procedura reglementată de art. 364 din Codul de procedură civilă, devenind titulară a unui înscris cu

o forță probantă superioară, are o poziție privilegiată față de persoana împotriva căreia a fost exercitată această procedură.

5. În concluzie, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Precizează că aceasta nu tinde la eliminarea totală a textelor legale criticate, ci fie la îndepărtarea sintagmei „*de executare*” din conținutul art. 712 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul de a putea fi atacate cu contestație la executare toate actele emise de executorul judecătoresc, și nu doar actele de executare, fie la interpretarea potrivit căreia dispozițiile legale criticate ar fi neconstituționale în măsura în care nu permit părții interesate să formuleze o contestație la executare împotriva procesului-verbal încheiat de executorul judecătoresc în procedura reglementată de art. 364 din Codul de procedură civilă.

6. De asemenea solicită Curții să se pronunțe și asupra constituționalității altor dispoziții din actul atacat, de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate dispozițiile menționate în sesizare. Depune note scrise.

7. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că procedura de judecată și competența instanțelor judecătorești sunt stabilite prin lege, legiuitorul fiind competent să stabilească, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Procesul-verbal întocmit cu ocazia asigurării dovezilor nu este un act de executare, drept care nu poate fi atacat pe calea contestației la executare, părțile putând să îl conteste în cadrul dosarului în care s-a făcut administrarea de dovadă. Potrivit alin. (4) al art. 364 din Codul de procedură civilă, procesul-verbal întocmit de executorul judecătoresc în cadrul acestei proceduri are puterea doveditoare a înscrisului autentic, iar faptul că este o probă asigurată nu înseamnă că trebuie să fie impusă instanței de judecată, care o va putea încuviința în măsura în care administrarea ei s-a făcut în mod legal și poate să conducă la aflarea adevărului și soluționarea cauzei în condițiile art. 258 din cod.

8. Proba asigurată nu are o poziție privilegiată, iar valoarea probatorie pe care ar fi avut-o, dacă ar fi fost administrată în procedura obișnuită, poate fi contestată de părți prin alt mijloc de probă.

9. Având cuvântul, în replică, reprezentantul autoarei excepției de neconstituționalitate arată că este adevărat că procedura reglementată de art. 364 din Codul de procedură civilă este una de urgență, însă un control *a posteriori* din partea instanței de judecată pe calea contestației la executare nici nu îngreădește dreptul părții de a solicita această procedură și nici nu întinde, în mod nejustificat, în timp verificarea actelor respective.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

10. Prin Decizia civilă nr. 214A din 18 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 25.664/301/2013*, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 364 și art. 712 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Ștefania Dorina Kerth într-o cauză privind soluționarea apelului formulat împotriva unei sentințe a Judecătoria Sectorului 3 București de respingere, ca inadmisibilă, a contestației la executare prin care autoarea excepției de neconstituționalitate a solicitat anularea unui proces-verbal întocmit de executorul judecătoresc, de constatare a existenței și dimensiunilor construcției cu destinația de magazie amplasată la limita de hotar dintre imobile.

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate înfrâng voința părții de a se adresa instanței de judecată pentru a supune controlului judecătoresc, pe calea unei contestații la executare, procesele-verbale de constatare întocmite de executorii judecătorești în cadrul procedurii de constatare de urgență a unei stări de fapt.

12. **Tribunalul București — Secția a III-a civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Faptul că, potrivit legii, procesul-verbal de constatare întocmit de executorul judecătoresc are forța probantă a unui înscris autentic nu înfrânge dreptul de acces la justiție și egalitatea în fața legii, căci răsturnarea situației de fapt reținută prin procesul-verbal se face după regulile din materia probațiunii, la care face trimitere art. 364 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

14. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din actul de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. 364 cu denumirea marginală *Constatarea de urgență a unei stări de fapt* și art. 712 cu denumirea marginală *Obiectul contestației* din Codul de procedură civilă. În realitate, din motivarea excepției de neconstituționalitate rezultă că autoarea acesteia critică dispozițiile alin. (1) al art. 712 din Codul de procedură civilă, astfel încât Curtea reține ca obiect al excepției dispozițiile

art. 364 și art. 712 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 364: „(1) *La cererea oricărei persoane care are interesul să constate de urgență o anumită stare de fapt care ar putea să înceteze ori să se schimbe până la administrarea probelor, executorul judecătoresc în circumscripția căruia urmează să se facă constatarea va putea constata la fața locului această stare de fapt.*

(2) *În cazul în care efectuarea constatării prevăzute la alin. (1) necesită concursul părții adverse sau al unei alte persoane, constatarea nu poate fi făcută decât cu acordul acesteia.*

(3) *În lipsa acordului prevăzut la alin. (2), partea interesată va putea cere instanței să încuviințeze efectuarea constatării. Instanța poate încuviința efectuarea constatării fără citarea aceluia împotriva căruia se cere. Dispozițiile art. 360—363 se aplică în mod corespunzător.*

(4) *Procesul-verbal de constatare va fi comunicat în copie celui împotriva căruia s-a făcut constatarea, dacă nu a fost de față, și are puterea doveditoare a înscrisului autentic.”;*

— Art. 712 alin. (1): „(1) *Împotriva executării silite, a încheierilor date de executorul judecătoresc, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămăți prin executare. De asemenea, se poate face contestație la executare și în cazul în care executorul judecătoresc refuză să efectueze o executare silită sau să îndeplinească un act de executare silită în condițiile legii.”*

18. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare și art. 124 privind înfăptuirea justiției. De asemenea, invocă dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil și art. 13 privind dreptul la un remediu efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în privința dispozițiilor art. 364 din Codul de procedură civilă, autoarea acesteia critică faptul că procesul-verbal de constatare a unei stări de fapt întocmit de executorul judecătoresc nu este suspendat încuviințării instanței de judecată și, ulterior, nici a controlului judecătoresc.

20. Astfel, Curtea reține că, prin cererea formulată în temeiul art. 364 din Codul de procedură civilă, partea urmărește constatarea de urgență a unei stări de fapt, executorul judecătoresc fiind sesizat în baza procedurii speciale privind asigurarea de dovezi. Constatarea de urgență a unei stări de fapt, care ar putea să înceteze ori să se schimbe până la administrarea probelor, poate fi realizată de executorul judecătoresc în circumscripția căruia urmează a se face constatarea. Executorul judecătoresc procedează la exercitarea unei competențe prevăzute de lege, atât de art. 364 din Codul de procedură civilă, cât și de art. 7 lit. h) din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 20 octombrie 2011. Reglementarea legală criticată este integrată procedurii de asigurare a probelor prevăzute de art. 359—365 din Codul de procedură civilă, care este o procedură specială, de urgență, cu un scop limitat, respectiv de conservare a unor dovezi care se află în primejdie să dispară sau să fie greu de administrat în viitor, condiția fundamentală a unui asemenea demers fiind existența unei primejdii în administrarea dovezii sau în constatarea unei anumite stări de fapt care ar putea să înceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor.

21. În ipoteza alin. (1) al art. 364 din Codul de procedură civilă, persoana care are interesul să constate de urgență o anumită stare de fapt se adresează direct executorului judecătoresc, care va putea constata la fața locului această stare de fapt, doar în ipoteza alin. (2) al aceluiași articol fiind necesară încuviințarea instanței, respectiv numai în lipsa acordului părții adverse sau al unei alte persoane împotriva căreia constatarea urmează a fi făcută. În lipsa acordului, instanța de judecată va fi sesizată în vederea încuviințării efectuării constatării de urgență a stării de fapt [alin. (3) al art. 364 din Codul de procedură civilă], încuviințare care poate fi dată și fără citarea aceluia împotriva căruia se cere, iar procedura de soluționare a unei astfel de cereri este cea reglementată de dispozițiile art. 360—363 din Codul de procedură civilă, care se aplică în mod corespunzător, respectiv procedura asigurării probelor.

22. Prin urmare, Curtea reține că, spre deosebire de vechea reglementare procesual civilă (art. 239 din Codul de procedură civilă din 1865), constatarea de urgență a unei stări de fapt se face de executorul judecătoresc, la cererea părții interesate, fără a mai fi nevoie nici de autorizarea prealabilă a instanței de judecată și nici de desemnarea executorului judecătoresc de către aceasta, intervenția instanței fiind necesară numai atunci când, fiind cerut concursul părții adverse sau al altei persoane pentru efectuarea constatării, acest acord lipsește. În această situație, instanța va pronunța o încheiere prin care va autoriza executorul judecătoresc să efectueze constatarea, fără a fi obligatorie citarea celui împotriva căruia se cere. În urma constatării unei stări de fapt, în condițiile art. 364 din Codul de procedură civilă, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal care va fi comunicat celui împotriva căruia s-a făcut constatarea, dacă nu a fost de față, și are puterea doveditoare a unui înscris autentic.

23. În acest context, Curtea reține că nu se încalcă accesul liber la justiție și dreptul la apărare, întrucât înlăturarea procesului-verbal de constatare a unei stări de fapt se face după regulile din materia probațiunii, partea interesată putând contesta respectiva probă în cauza în care va fi folosită. De asemenea, având puterea doveditoare a înscrisului autentic,

poate fi invocată nulitatea absolută a procesului-verbal potrivit art. 271 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevede că: „*Înscrisul autentic întocmit fără respectarea formelor prevăzute pentru încheierea sa valabilă ori de o persoană incompatibilă, necompetentă sau cu depășirea competenței este lovit de nulitate absolută, dacă legea nu dispune altfel.*”

24. În continuare, referitor la dispozițiile art. 712 din Codul de procedură civilă, Curtea reține că acestea sunt criticate din perspectiva faptului că înfrâng voința părții de a se adresa instanțelor de judecată și a supune controlului judecătoresc procesele-verbale de constatare întocmite de către executorii judecătorești în cadrul procedurii de constatare de urgență a unei stări de fapt, pe calea unei contestații la executare. Or, Curtea constată că procedura contestației la executare este destinată să înlăture neregularitățile comise cu prilejul urmăririi silite sau să explicitizeze titlul executoriu ce urmează a fi valorificat. În temeiul articolului criticat, care prevede că împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare, debitorul beneficiază de toate garanțiile procesuale pentru realizarea deplină a acestor drepturi, supunând cenzurii instanței măsura dispusă, în cadrul unei proceduri contradictorii. Însă, având în vedere că dispozițiile art. 364 din Codul de procedură civilă vizează constatarea unei stări de fapt într-o situație de urgență, iar dispozițiile art. 712 alin. (1) din același act normativ se referă la contestația la executare ce poate fi formulată într-o executare silită, Curtea reține că între cele două texte de lege nu există nicio legătură, întrucât nu este pus în executare un titlu executoriu. În aceste condiții, Curtea constată că prin excepția de neconstituționalitate formulată se tinde la modificarea art. 712 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ceea ce, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excedează controlului de constituționalitate.

25. În fine, Curtea învederează faptul că o extindere a controlului de constituționalitate se poate realiza numai în condițiile art. 31 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „*În caz de admitere a excepției, Curtea se va pronunța și asupra constituționalității altor prevederi din actul atacat, de care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate prevederile menționate în sesizare.*”

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 712 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ștefania Dorina Kerth în Dosarul nr. 25.664/301/2013* al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași parte în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 364 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 15

din 18 ianuarie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4, art. 31 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4, art. 31 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați în Dosarul nr. 4.770/121/2016 al Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.235D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv deciziile nr. 243 din 21 mai 2013 și nr. 1.081 din 13 decembrie 2012.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 iulie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 4.770/121/2016, **Tribunalul Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4, art. 31 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865.** Excepția a fost ridicată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de revizuire.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că prevederile art. 28 alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt lipsite de precizie, claritate și previzibilitate, deoarece nu precizează dacă este vorba de motive de fapt sau de drept când se referă la motivele de recuzare ale noii cereri. Pentru aceleași motive sunt neconstituționale și prevederile art. 30 alin. 4 și art. 32 alin. 1 din același cod. De asemenea se arată că prevederile art. 31 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt neconstituționale deoarece nu permit ascultarea celui care face cererea de recuzare, fiind permisă doar ascultarea judecătorului recuzat, ceea ce contravine dreptului constituțional la apărare și dreptului la un proces echitabil, prin încălcarea egalității armelor.

6. **Tribunalul Galați — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că nu sunt încălcate

dispozițiile constituționale referitoare la accesul liber la justiție, deoarece judecarea cererii de recuzare nu vizează fondul cauzei. Prin această reglementare legiuitorul a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și operative de soluționare a acestei cereri. Pe altă parte, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că reglementarea procedurii de judecată este de competența exclusivă a legiuitorului, soluție care rezultă din dispozițiile art. 125 alin. (3) din Constituție.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv deciziile nr. 574 din 3 noiembrie 2005, nr. 268 din 6 martie 2008 și nr. 18 din 18 ianuarie 2011.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4, art. 31 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, potrivit cărora:

— Art. 28 alin. 3: „*Pentru aceleași motive de recuzare nu se poate formula o nouă cerere împotriva aceluiași judecător.*”;

— Art. 30 alin. 4: „*Cererile de recuzare inadmisibile potrivit art. 28 se soluționează de instanța în fața căreia au fost formulate.*”;

— Art. 31 alin. 1: „*Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat.*”;

— Art. 32 alin. 1: „*Încheierea asupra recuzării se citește în ședință publică.*”

12. Deși dispozițiile legale criticate nu mai sunt în vigoare, având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, și dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, potrivit căreia „*Dispozițiile Codului de procedură civilă se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acestuia în vigoare*”, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate din Codul de procedură civilă din 1865.

13. În motivarea excepției de neconstituționalitate sunt invocate dispozițiile constituționale cuprinse în art. 1 — *Statul român*, art. 15 — *Universalitatea*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 — *Accesul liber la justiție* și art. 148 — *Integrarea în Uniunea Europeană*.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea acesteia susține că prevederile art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 încalcă prevederile art. 1 alin. (5) privind principiul securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii, deoarece textele de lege nu sunt suficient de clare, precise și previzibile și nu precizează dacă motivele de recuzare sunt motive de fapt sau de drept.

15. Analizând aceste susțineri, Curtea reține că, potrivit art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră principiul respectării obligatorii a legilor, acestea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate, precizie și previzibilitate, astfel încât destinatarii să își poată adapta în mod corespunzător conduita. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (de exemplu, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012) că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, și deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011 și nr. 430 din 24 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 21 ianuarie 2014).

16. Or, aplicând aceste considerente de principiu la cauza de față, Curtea reține că textele de lege criticate sunt suficient de precise și clare, dispunând fără echivoc că nu se poate formula o nouă cerere de recuzare, pentru aceleași motive, împotriva aceluiași judecător, care este instanța competentă să soluționeze anumite cereri de recuzare și, respectiv, faptul că încheierea asupra recuzării se citește în ședință publică. În ceea

ce privește susținerea referitoare la faptul că prevederile art. 28 alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865 nu precizează despre ce fel de motive de recuzare este vorba, de fapt sau de drept, Curtea reține că aceasta nu este de natură să contravină dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitoare la calitatea legii, dat fiind faptul că, prin ipoteză, legea, ca reglementare primară a relațiilor sociale, nu poate fi redactată cu o precizie totală, revenind interpretului sarcina stabilirii conținutului și sensului normei legale, în vederea aplicării acesteia în concordanță cu voința legiuitorului.

17. În ceea ce privește prevederile art. 31 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 se arată că acestea sunt neconstituționale deoarece nu permit ascultarea celui care face cererea de recuzare, ci doar a judecătorului recuzat, aspect ce contravine dreptului constituțional la apărare și dreptului la un proces echitabil, prin încălcarea egalității armelor.

18. În legătură cu aceste susțineri, Curtea reține că, în sensul jurisprudenței sale în materie, textul de lege criticat nu încalcă principiul constituțional al accesului liber la justiție și al dreptului la apărare. Aceasta, deoarece judecarea cererii de recuzare nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri contradictorii, instanța pronunțând în ședință publică o încheiere asupra recuzării. Prin această reglementare, legiuitorul a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și operative de soluționare a cererii de recuzare. Totodată, Curtea a reținut că cererea de recuzare nu constituie o acțiune de sine stătătoare, având ca obiect realizarea sau recunoașterea unui drept subiectiv al autorului cererii, ci o procedură integrată procesului în curs de judecată, al cărei scop este tocmai asigurarea desfășurării normale a judecății, iar nu împiedicarea accesului la justiție. În ceea ce privește invocarea înfrângerii prevederilor art. 16 din Constituție, Curtea a constatat că prin dispozițiile legale deduse controlului de constituționalitate legiuitorul nu a instituit un tratament discriminatoriu, ci un regim legal diferit, impus de existența unor situații procesuale diferite, în condițiile în care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea procedurii de judecată intră în competența sa exclusivă (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 754 din 31 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 975 din 6 decembrie 2006 sau nr. 177 din 6 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 17 aprilie 2007).

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați în Dosarul nr. 4.770/121/2016 al Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 28 alin. 3, art. 30 alin. 4, art. 31 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 16
din 18 ianuarie 2018referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 182 alin. (2) și art. 183
din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 182 alin. (2) și art. 183 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ludmila Gudali în Dosarul nr. 8.013/2/2016 (număr în format vechi 7.097/2016) al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.304D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 605 din 22 septembrie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 29 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 8.013/2/2016 (număr în format vechi 7.097/2016), **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 182 alin. (2) și art. 183 din Codul de procedură civilă**. Excepția a fost ridicată de Ludmila Gudali într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații în anulare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că prevederile legale criticate sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate și creează premisele unor interpretări excesiv de restrictive, adăugându-se la sensul legii, prin asimilarea depunerii personale a actului procedural, unei comunicări la distanță. În acest sens se arată că interpretarea conform căreia, potrivit art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, deși termenele se socotesc pe zile întregi, totuși, în ziua în care se împlinește termenul, partea interesată trebuie să depună actul până la închiderea programului instanței de judecată, este o interpretare care lipsește de caracter concret și efectiv dreptul de acces la un tribunal și dreptul la un proces echitabil. Se mai susține că neclaritatea și lipsa de previzibilitate a textului de lege criticat generează tratamente discriminatorii între justițiabilii aflați în aceeași situație juridică, fără a exista o justificare obiectivă sau rezonabilă.

6. Se mai susține că o posibilă interpretare constituțională a textelor de lege criticate este aceea că actul procedural trebuie depus în materialitatea sa la instanța de judecată, fapt ce presupune prezența simultană a două persoane, între care are loc operațiunea de predare-primire. De asemenea, în ceea ce privește modalitatea de comunicare prin fax, se arată că aceasta, alături de comunicarea prin poștă electronică, rămâne supusă regulii din art. 182 alin. (1) din Codul de procedură civilă. În ceea ce privește sintagma „serviciu specializat de comunicare” se arată că este de esența înscrisului în formă electronică să fie comunicat pe această cale, făcând trimitere la definiția serviciilor de comunicații electronice, cuprinsă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice. De asemenea se arată că interpretarea art. 183 în sensul în care ar fi excluse comunicațiile electronice din sfera mijloacelor de comunicare a actelor de procedură este discriminatorie față de utilizatorii serviciilor de comunicații electronice.

7. Se mai susține că instituirea unor limite orare diferite, în funcție de modalitatea de depunere a actului de procedură este de natură să lipsească norma juridică de previzibilitate și să inducă o nesiguranță în ceea ce privește efectele ei. În acest sens se arată că interpretarea conform căreia actele de procedură se pot depune la registratura instanței până la ora închiderii programului de lucru este contrară dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție. Pentru aceleași motive, în opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, interpretarea conform căreia depunerea personală a actelor de procedură este asimilată comunicării prin fax sau poștă electronică este neconstituțională.

8. **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că motivarea excepției se referă nu atât la caracterul imprevizibil al normei, ci la o eventuală dificultate de interpretare a acesteia, care ar pune justițiabilii în dificultate cu privire la înțelegerea drepturilor lor procesuale în ceea ce privește comunicarea actelor de procedură adresate instanțelor de judecată. Pe de altă parte, se propune Curții Constituționale o variantă de interpretare pe care autoarea excepției de neconstituționalitate o apreciază ca fiind în concordanță cu dispozițiile constituționale și convenționale invocate.

9. Se mai apreciază că prevederile legale criticate nu sunt lipsite de previzibilitate, iar o eventuală dificultate de interpretare poate fi surmontată prin procedurile legale de unificare a jurisprudenței.

10. Se mai consideră că nu este îngrădit dreptul de acces la instanță în condiții de egalitate procesuală, întrucât nu se poate susține în mod justificat că persoanele care aleg depunerea personală (fiind asimilată depunerii personale comunicarea la distanță prin fax sau poștă electronică) sunt într-o situație diferită de cele care aleg comunicarea la distanță prin scrisoare recomandată, la oficiul poștal, sau depusă la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare. În acest caz este vorba de o chestiune de opțiune a justițiabilului, iar nu de situații juridice în care aceștia s-ar găsi, tuturor fiindu-le

aplicabil același tratament juridic, în funcție de mijlocul de comunicare pe care aleg să îl folosească.

11. În ceea ce privește pretinsa încălcare a accesului liber la justiție se consideră că, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie, stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a acestui drept fundamental, întrucât accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se desfășurează, fiind de competența exclusivă a legiuitorului instituirea unor reguli de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

13. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că, în virtutea mandatului constituțional reglementat prin art. 126 alin. (2), legiuitorul are competența de a adopta reglementări cu caracter general sau cu caracter special, derogatoriu, cu aplicabilitate la anumite situații, în mod egal, pentru toți cei interesați în exercitarea aceluiași categorii de drepturi sau în îndeplinirea aceluiași categorii de obligații.

14. Se mai consideră că, în temeiul mandatului constituțional amintit, textul de lege criticat instituie unele reglementări privitoare la împlinirea termenelor procedurale: termenul care se socotește pe zile, săptămâni, luni sau ani se împlinește la ora 24,00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură; cu toate acestea, dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în mod legal, dispozițiile art. 183 din Codul de procedură civilă fiind aplicabile. Se invocă cele statuate în jurisprudența Curții Constituționale în această materie, respectiv Decizia nr. 605 din 22 septembrie 2016.

15. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale. În acest sens arată că textele de lege criticate reglementează termenul de depunere a actelor procedurale, raportat la programul de lucru de la locul depunerii actului (instanță, oficiu poștal și altele), precum și a actelor depuse la poștă, servicii specializate de curierat, unități militare sau locuri de deținere, iar instituirea acestora are în vedere securitatea și stabilitatea raporturilor juridice. Astfel, legat de posibila neclaritate a sintagmelor folosite de legiuitor, cum ar fi „act ce trebuie depus”, „alt loc”, „serviciu specializat în comunicare”, cuprinse în normele criticate, care ar fi de natură să aducă atingere prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, apreciază că, în fapt, dispozițiile art. 182 alin. (2) și art. 183 din Codul de procedură civilă, republicat, îndeplinesc cerințele instituite de Constituție cu privire la claritatea normei.

16. Așa fiind, apreciază că textul legal criticat este suficient de precis și clar pentru a se observa cu ușurință termenul de îndeplinire a actelor procedurale, dar și mijloacele pe care părțile interesate le au la îndemână pentru depunerea actelor procedurale personal sau prin reprezentant, prin poștă, curier rapid sau prin intermediul unui serviciu specializat de comunicare, a poștei electronice sau al faxului, de natură să faciliteze comunicarea rapidă a actelor de procedură. De asemenea consideră că normele criticate se aplică în mod egal tuturor justițiabililor, fără discriminări și fără privilegii. Invocă cele statuate în jurisprudența Curții Constituționale în această materie, respectiv Decizia nr. 605 din 22 septembrie 2016.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 182 — *Împlinirea termenului* alin. (2) și art. 183 — *Actele depuse la poștă, servicii specializate de curierat, unități militare sau locuri de deținere*, care au următorul conținut:

— Art. 182 alin. (2): „(2) *Cu toate acestea, dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal, dispozițiile art. 183 fiind aplicabile.*”;

— Art. 183: „(1) *Actul de procedură depus înăuntrul termenului prevăzut de lege prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare este socotit a fi făcut în termen.*

(2) *Actul depus de partea interesată înăuntrul termenului prevăzut de lege la unitatea militară ori la administrația locului de deținere unde se află această parte este, de asemenea, considerat ca făcut în termen.*

(3) *În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută, după caz, de serviciul de curierat rapid, de serviciul specializat de comunicare, de unitatea militară sau de administrația locului de deținere, pe actul depus, servesc ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată.*”

20. În motivarea excepției de neconstituționalitate sunt invocate dispozițiile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la statul de drept și alin. (5) privind principiul securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii, art. 11 alin. (1) și (2) referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 — *Tratatelor internaționale privind drepturile omului*, art. 21 — *Accesul liber la justiție* și art. 126 alin. (2) referitoare la competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată. De asemenea sunt invocate dispozițiile art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil și art. 14 — *Interzicerea discriminării* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 1 — *Interzicerea generală a discriminării* din Protocolul nr. 12 adițional la aceeași Convenție.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate și creează premisele unor interpretări excesiv de restrictive, prin asimilarea comunicării la distanță a actului procedural, prin e-mail, unei depuneri personale a acestuia. În acest sens se arată că interpretarea conform căreia, potrivit art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, partea interesată trebuie să comunice actul procedural, prin intermediul unui serviciu de poștă electronică, până la închiderea programului instanței de judecată, este o interpretare care lipsește de caracter concret și efectiv dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil. Se mai susține că neclaritatea și lipsa de previzibilitate a textului de lege criticat generează tratamente discriminatorii între justițiabilii aflați în aceeași situație juridică, fără a exista o justificare obiectivă sau rezonabilă. În speță, astfel cum rezultă din actele dosarului, autoarea excepției de neconstituționalitate a transmis actul procedural, prin e-mail, după ora de închidere a programului de lucru al instanței, care, potrivit art. 89 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor

judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 970 din 28 decembrie 2015, este ora 16,00.

22. Analizând textele de lege criticate, Curtea reține că cererile trimise prin poșta electronică sau prin fax nu beneficiază de efectele prevăzute de art. 183 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia un act de procedură depus înăuntrul termenului prevăzut de lege prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare este socotit a fi făcut în termen. În timp ce art. 183 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede în mod expres că recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută de serviciul de curierat rapid sau de serviciul specializat de comunicare servesc ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată, în cazul actelor de procedură transmise pe fax sau poșta electronică nu există o prevedere similară.

23. În continuare, analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că pretinsa neconstituționalitate generată de interpretarea dispozițiilor art. 182 alin. (2), prin raportare la dispozițiile art. 183 din Codul de procedură civilă, în cazul transmiterii actelor procedurale prin fax ori poșta electronică, a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu aceleași dispoziții din Constituție invocate și în prezenta cauză, respectiv art. 1 alin. (5) privind principiul securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 21 — *Accesul liber la justiție*, și față de o motivare similară.

24. Astfel, prin Decizia nr. 605 din 22 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2017, paragrafele 20—30, Curtea a reținut că prevederile art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă reglementează termenul de depunere a actelor procedurale, în funcție de programul de lucru al instanței sau al locului unde trebuie depus actul respectiv, făcându-se aplicabilitatea dispozițiilor legale ale art. 183 din Codul de procedură civilă, în al cărui conținut nu sunt menționate faxul și poșta electronică ca modalități de comunicare a actelor de procedură, ci numai scrisoarea recomandată la oficiul poștal, depunerea la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare. În ceea ce privește faxul și poșta electronică, Curtea a reținut că aceste modalități de comunicare sunt acceptate de lege [art. 148 alin. (2), art. 149 alin. (4), art. 199 alin. (1) ori art. 471 alin. (3) din Codul de procedură civilă sau art. 94 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, mai sus menționat], însă nu se regăsesc în ipoteza normei legale criticate. Părțile au însă posibilitatea transmiterii acestor acte prin intermediul poștei electronice sau al faxului, fiind astfel facilitată comunicarea rapidă a actelor de procedură.

25. Curtea a mai reținut că, în sensul art. 154 alin. (6) coroborat cu art. 241 alin. (3) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia mijlocul de comunicare trebuie să fie apt să asigure atât transmiterea textului, cât și confirmarea primirii lui, că problema care se ridică în cazul transmiterii actelor de procedură prin intermediul faxului sau poștei electronice este certitudinea recepționării în termenul legal al acestora de către instanța de judecată. Astfel, Curtea a apreciat că trimiterea actelor de procedură prin fax sau poșta electronică a fost asimilată depunerii personale la instanță și nu trimiterii efectuate prin oficiul poștal, serviciul de curierat sau prin alt serviciu specializat de comunicare. Actul de procedură transmis prin fax sau poșta electronică este considerat a fi făcut în termen la data la care a fost înregistrat la instanță, iar potrivit dispoziției legale criticate, deși termenele se socotesc pe zile întregi, totuși, în

ziua în care se împlinește termenul partea interesată trebuie să depună actul la instanță până la închiderea programului.

26. Prin decizia menționată, Curtea a mai reținut că dispozițiile legale criticate nu limitează dreptul părților de a comunica cu instanțele judecătorești, deoarece nimic nu le împiedică pe acestea să se adreseze instanțelor prin orice mijloace, cu condiția, subînțeleasă, de a o face în termenele și condițiile prevăzute de lege. Textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor art. 16 din Constituție referitoare la principiul egalității în drepturi, dat fiind faptul că, în acord cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale, principiul egalității presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. De asemenea nu s-a reținut încălcarea dispozițiilor art. 21 din Constituție referitoare la accesul liber la justiție, cu motivarea că Legea fundamentală nu interzice stabilirea prin lege a anumitor condiții sau reguli de procedură în privința exercitării acestui drept, ci, dimpotrivă, statuează, în art. 126 alin. (2), în sensul în care „Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”. Așadar, Curtea a reținut că stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a acestui drept fundamental, întrucât accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se desfășurază și este de competență exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

27. Cele statuate în decizia menționată își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, având în vedere faptul că nu au intervenit elemente noi, de natură a conduce la o reconsiderare a jurisprudenței Curții Constituționale.

28. Pentru aceleași considerente, în prezenta cauză nu poate fi reținută nici încălcarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3), art. 126 alin. (2) și ale art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20, coroborate cu art. 6 paragraful 1, art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 1 din Protocolul nr. 12 adițional la aceeași Convenție.

29. De asemenea, în prezenta cauză, Curtea reține că motivarea excepției are în vedere mai degrabă o problemă de interpretare a textelor de lege criticate, la nivelul practicii judiciare, aspect ce nu se circumscrie în mod strict sferei controlului de constituționalitate. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, dacă în privința normei de referință, și anume Constituția, Curtea este unica autoritate juridicțională care are competența de a o interpreta, în privința normelor supuse controlului de constituționalitate, interpretarea este realizată de instanțele judecătorești, conform art. 126 alin. (1) din Constituție, iar această interpretare trebuie să fie una general acceptată, putându-se realiza fie prin pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unor hotărâri prealabile sau în soluționarea unor recursuri în interesul legii, fie printr-o practică judiciară constantă (a se vedea Decizia nr. 276 din 10 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 28 iulie 2016, paragraful 19, sau Decizia nr. 841 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 12 februarie 2016 paragrafele 29—30).

30. De altfel, în acest sens, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat Decizia nr. 34 din 15 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 11 octombrie 2017, prin care a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 182 și 183 din Codul de procedură civilă, actul de procedură transmis prin fax sau poșta electronică, în ultima zi a termenului

care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanță, nu este socotit a fi depus în termen. Prin decizia menționată, paragrafele 93 și 94, s-a reținut că sintagma „dispozițiile art. 183 fiind aplicabile”, cuprinsă la alin. (2) al art. 182 din Codul de procedură civilă, se interpretează în sensul că deși termenele se socotesc pe zile întregi, termenul se va împlini, conform art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la ora închiderii oficiului poștal, a serviciului de curierat rapid ori

a serviciului specializat de comunicare. Prin urmare, s-a statuat în decizia menționată, paragraful 106, ceea ce produce consecințe juridice cu privire la depunerea în termen a unui act de procedură este data înregistrării înscrisului la instanță, care trebuie efectuată în interiorul termenului procedural, iar nu data trimiterii actului prin poșta electronică sau prin fax, chiar și după închiderea activității instanței.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ludmila Gudali în Dosarul nr. 8.013/2/2016 (număr în format vechi 7.097/2016) al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 182 alin. (2) și art. 183 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

pentru eliberarea, la cerere, a domnului Adrian Marius Dobre din funcția de secretar de stat la Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat

Având în vedere cererea domnului Adrian Marius Dobre, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/2308 din 17 aprilie 2018,

în temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 20 aprilie 2018, domnul Adrian Marius Dobre se eliberează, la cerere, din funcția de secretar de stat la Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ioana-Andreea Lambru

București, 17 aprilie 2018.
Nr. 179.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 18

din 5 martie 2018

Dosar nr. 2.970/1/2017

Gabriela Elena Bogasiu — judecător, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Lavinia Curelea — judecător, președintele delegat al Secției I civile

Eugenia Voicheci — judecător, președintele Secției a II-a civile

Mirela Vișan — judecător la Secția I civilă

Nina Ecaterina Grigoraș — judecător la Secția I civilă

Florentin Sorin Drăguț — judecător la Secția I civilă

Mihaela Tăbârcă — judecător la Secția I civilă

Rodica Susanu — judecător la Secția I civilă

Marian Budă — judecător la Secția a II-a civilă

Minodora Condoiu — judecător la Secția a II-a civilă

Carmen Trănica Teau — judecător la Secția a II-a civilă

Roxana Popa — judecător la Secția a II-a civilă

George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 2.970/1/2017 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a III-a civilă cu privire la dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă dispozițiile art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează posibilitatea participării la distribuirea de sume pentru toți creditorii interesați, presupun în mod necesar parcurgerea procedurii de intervenție prevăzute de art. 691 și următoarele din Codul de procedură civilă”.

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul București — Secția a III-a civilă, prin Încheierea din 13 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 33.510/301/2015,

a dispus, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei probleme de drept: „Dacă dispozițiile art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează posibilitatea participării la distribuirea de sume pentru toți creditorii interesați, presupun în mod necesar parcurgerea procedurii de intervenție prevăzute de art. 691 și următoarele din Codul de procedură civilă”.

2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 31 octombrie 2017.

II. Temeiul juridic al sesizării

3. Art. 519 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și, asupra acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

4. Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010)

„Art. 690. — Dreptul de intervenție

(1) Orice creditor poate interveni în cursul executării silită pornite de un alt creditor, însă numai în condițiile și limitele prevăzute la alin. (2).

(2) Pot interveni în executarea silită:

1. creditorii care au deja un titlu executoriu contra debitorului;
2. creditorii care au luat măsuri asigurătorii asupra bunurilor acestuia;
3. creditorii care au un drept real de garanție sau, după caz, un drept de preferință asupra bunului urmărit, conservat în condițiile prevăzute de lege;
4. creditorii chirografari titulari ai unor creanțe bănești rezultate din înscrisuri cu dată certă ori din registre ținute cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.”

„Art. 691. — Termenul de intervenție

(1) Dacă prin lege nu se dispune altfel, intervenția poate fi făcută, sub sancțiunea prevăzută la art. 696, până la termenul stabilit de către executor pentru valorificarea, în oricare dintre modalitățile prevăzute de lege ori convenite de părți, a bunurilor mobile sau imobile urmărite.

(2) Cu toate acestea, creditorii care au un drept real de garanție asupra bunurilor urmărite și care este conservat în condițiile prevăzute de lege, creditorii care au creanțe având ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene, precum și alți creditori privilegiați

care intervin în cursul urmăririi silite au dreptul să participe la distribuire după rangul conferit de dreptul lor de preferință, chiar dacă cererea de intervenție a fost făcută după expirarea termenului stabilit potrivit alin. (1), dacă și-au depus titlurile de creanță în termenul prevăzut la art. 869 alin. (2), în vederea întocmirii proiectului de distribuire a sumei rezultate din urmărire. Dispozițiile art. 866 rămân aplicabile.”

„Art. 695. — Efectele intervenției

(1) Creditorii intervenienți și cei ale căror creanțe au fost recunoscute de către debitor, în condițiile prevăzute la art. 692, pot să participe la distribuirea sumei rezultate din urmărire, în limita sumelor reclamate sau, după caz, recunoscute, și, dacă au titluri executorii, să participe, în condițiile legii, la urmărirea bunurilor debitorului și să solicite efectuarea unor acte de executare silită, dacă este cazul.

(2) Creditorii intervenienți ale căror creanțe au fost contestate, în tot sau în parte, de către debitor și care au cerut instanței ca sumele reclamate să fie puse deoparte pot participa numai la distribuirea sumelor consemnate în condițiile prevăzute la art. 692 alin. (6), în afară de cazul în care ar fi pretinse de alți creditori în rang util.”

„Art. 696. — Intervenția tardivă

Creditorii chirografari care au intervenit după expirarea termenului prevăzut la art. 691 alin. (1), dar înainte de expirarea termenului pentru depunerea titlurilor de creanță, în vederea întocmirii proiectului de distribuire a sumei rezultate din urmărire, au dreptul să participe la distribuirea părții din suma rămasă după îndeplinirea drepturilor creditorilor urmăritori, a creditorilor garanți sau privilegiați și a celor care au intervenit în timp util. Dispozițiile art. 692 alin. (4)—(6) rămân aplicabile.”

„Art. 869. — Termenul de depunere a titlurilor de creanță

(1) Dacă există mai mulți creditori urmăritori sau intervenienți, suma rezultată din vânzare se distribuie acestora potrivit ordinii de preferință prevăzute la art. 865—868.

(2) În acest scop, după depunerea sau consemnarea sumei rezultate din vânzare, executorul va fixa de urgență un termen de 10 zile pentru depunerea titlurilor de creanță. [...]

(4) Termenul se va afișa la sediul executorului judecătoresc și la cel al instanței de executare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru depunerea titlurilor de creanță. Afișarea va fi constatată printr-un proces-verbal care se va depune la dosar.

(5) După expirarea termenului arătat la alin. (4), niciun creditor nu va mai putea lua parte la distribuirea sumei obținute din urmărire.”

„Art. 870. — Depunerea titlurilor de creanță

(1) În vederea participării la distribuire, toți creditorii interesați vor trebui să depună la sediul executorului judecătoresc, în termenul prevăzut la art. 869 alin. (4), titlurile de creanță, în original sau în copie certificată, arătând în mod distinct capitalul, dobânzile și cheltuielile ce le sunt datorate, precum și, dacă va fi cazul, drepturile de preferință neînscrise în cartea funciară sau în alte registre publice.”

IV. Expunerea succintă a procesului

5. Prin Cererea înregistrată la data de 13 noiembrie 2015 sub nr. 33.510/301/2015, contestatoarea A a formulat, în contradictoriu cu intimății B, C și D, *contestație la executare* împotriva următoarelor acte: Încheierea din data de 29.10.2015 emisă de B, încheierea de încuviințare a executării silite, somația cambială, somația mobilă, înștiințarea debitorului privind declanșarea executării, precum și împotriva tuturor actelor de executare efectuate după data de 14.08.2015 în Dosarul de executare nr. 962/2014, solicitând în același timp și

repunerea părților în situația anterioară, în sensul restituirii de către creditorul C a sumelor ce i-au fost eliberate prin această încheiere.

6. În motivare, a arătat că la data de 28.11.2014 a fost formulată o cerere de executare silită de către creditorul E, formându-se Dosarul nr. 962/2014 pe rolul B, în cadrul căruia contestatoarea a formulat o cerere de participare la distribuirea sumelor rezultate din executarea respectivă, cerere admisă de B. În calitate de creditor urmăritor în dosarul de executare, A a formulat contestație la executare împotriva proiectului de distribuire sume, contestație ce formează obiectul Dosarului nr. 16.612/301/2015. În ciuda contestației la executare formulate la data de 14.08.2015, B a dispus închiderea dosarului de executare printr-o încheiere care a fost atacată cu contestație la executare ce face obiectul Dosarului nr. 28.420/301/2015.

7. La data de 25.08.2015, după încetarea executării, creditorul C a formulat o cerere de insistare în executare, admisă de B la data de 2.10.2015, cu toate că nu era incident niciun caz de reluare a executării prevăzut de art. 705 raportat la art. 703 din Codul de procedură civilă.

8. S-a mai arătat că, în situația în care B ar fi revenit asupra încheierii de încetare a executării silite, ar fi trebuit să reia executarea silită de la ultimul act de executare, anume de la proiectul de distribuire a sumelor împotriva căruia se formulase contestație la executare, sens în care în mod greșit B a procedat la eliberarea sumelor în loc să aștepte soluția instanței. S-a arătat că eliberarea sumelor s-a realizat tot în Dosarul nr. 962/2014, dosar în care contestatoarea a depus titlurile de creanță în vederea participării la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită, iar potrivit art. 876 din Codul de procedură civilă prin introducerea cererii ce are ca obiect contestație la executare împotriva proiectului de distribuire, pentru creanța respectivă este suspendată de drept orice plată.

9. S-a mai arătat că niciun act de executare efectuat după data de 14.08.2015 nu a fost comunicat contestatoarei, sediul acesteia fiind în sectorul 3, iar nu în sectorul 5, cum se menționează în actele de executare lovite de nulitate.

10. Prin *Sentința* civilă nr. 10.003 din 29.06.2016, Judecătoria Sectorului 3 București a respins contestația la executare formulată în contradictoriu cu intimatul B ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă, a respins excepția lipsei calității procesuale active invocată de intimata C ca neîntemeiată, a respins excepția lipsei de interes invocată de intimata C ca neîntemeiată și totodată a respins contestația la executare formulată de contestatoarea A în contradictoriu cu intimatele C și D prin lichidator judiciar ca neîntemeiată. Deopotrivă, judecătoria a respins capătul de cerere având ca obiect întoarcerea executării silite ca neîntemeiat.

11. Judecătoria a reținut în motivarea acestei soluții, printre altele, că modalitatea prin care un terț poate interveni în executarea începută împotriva aceluiași debitor de un alt creditor este numai cererea de intervenție în executare, formulată în condițiile art. 690 din Codul de procedură civilă, conform căruia orice creditor poate interveni în cursul executării silite pornite de un alt creditor, însă numai în condițiile și limitele prevăzute în alin. (2). Această normă are caracter imperativ, calificarea rezultând din folosirea expresiei „numai în condițiile și limitele prevăzute”. Prin urmare, o cerere de participare la distribuirea sumelor realizate din executarea începută de un creditor urmăritor trebuie însoțită și de o cerere de intervenție, care trebuie soluționată de instanța de executare, acest aspect

rezultând și din dispozițiile art. 695 din Codul de procedură civilă. În cauză, a constatat instanța, executorul judecătoresc a înaintat instanței de executare cererea contestatoarei, însă, prin Încheierea pronunțată la data de 8.04.2015 în Dosarul nr. 10.087/301/2015 al Judecătoriei Sectorului 3, aceasta a fost respinsă ca neîntemeiată, iar împotriva soluției contestatoarea A nu a promovat calea de atac a apelului, manifestând astfel un comportament lipsit de diligență în ceea ce privește recunoașterea calității de creditor urmăritor în cadrul Dosarului de executare nr. 962/2014 înregistrat pe rolul B.

12. Contestatoarea a declarat *apel* împotriva acestei sentințe, invocând în esență următoarele aspecte: contestatoarea nu a formulat niciodată cerere de intervenție în executarea silită, ci doar cerere de participare la distribuirea sumelor rezultate din executare; executorul a procedat fără drept la calificarea acestei cereri drept o cerere de intervenție în executarea silită, înaintând-o instanței. Aceasta din urmă nu a sesizat faptul că o astfel de solicitare nu fusese formulată „în terminis” și a procedat la soluționarea sesizării primite ca atare de la executor. Apelanta contestatoare apreciază, prin motivele de apel, că prima instanță s-a aflat într-o confuzie cu privire la cele două instituții (intervenția în executarea silită, respectiv depunerea titlurilor de creanță în vederea participării la distribuirea sumelor), dând textului legal o interpretare eronată, în sensul că între acestea este o legătură indisolubilă, care nu permite existența uneia fără cealaltă.

13. Apelanta contestatoare mai arată că din lectura textului legal incident (art. 870 din Codul de procedură civilă), text care respectă normele de tehnică legislativă prevăzute de art. 34 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rezultă cu claritate faptul că singura condiție impusă creditorilor pentru a participa la distribuirea sumelor rezultate din executare este aceea de a depune titlurile de creanță la dosarul de executare în termenul de 10 zile prevăzut de lege. Arată apelanta contestatoare și că art. 870 din Codul de procedură civilă nu face nicio trimitere la dispozițiile art. 690 și următoarele din Codul de procedură civilă, astfel că nu se poate reține interdependența acestor proceduri. Mai precizează apelanta contestatoare că acesta este și motivul pentru care textul art. 870 din Codul de procedură civilă face referire la „titlurile de creanță”, iar nu la noțiunea de „titluri executorii”. În plus, în opinia apelantei contestatoare, procedura intervenției nu este compatibilă sub aspectul duratei de soluționare cu termenele prevăzute de lege în etapa distribuirii sumelor rezultate din executare. În fine, apelanta contestatoare apreciază că interpretarea dată de prima instanță dispozițiilor în discuție lasă fără efect instituția depunerii titlului de creanță.

14. Investit cu soluționarea apelului declarat de contestatoare, Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

V. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

Tribunalul a reținut următoarele:

15. Art. 519 din Codul de procedură civilă instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

16. Primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât tribunalul, legal investit cu soluționarea unui apel aflat în curs de judecată, urmează să pronunțe o hotărâre judecătorească definitivă, potrivit art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

17. Răspunsul la întrebarea adresată de instanță este necesar în vederea soluționării pe fond a cauzei, întrucât interpretarea modului de aplicare a dispozițiilor art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă raportat la situația de fapt expusă constituie problema fundamentală pusă în discuția instanței de apel.

18. Chestiunea în cauză are caracter de noutate, în sensul că nu s-a identificat o jurisprudență constantă și unitară asupra problemei în discuție. De asemenea, întrebarea privește interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, are ca obiect o problemă de drept reală, iar nu aparentă și privește interpretarea diferită sau contradictorie a dispoziției legale.

VI. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

VI.I. Punctul de vedere al apelantei contestatoare:

19. Apelanta contestatoare a învederat că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

VI.II. Punctul de vedere al intimitei C:

20. Intimata C a considerat că nu este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât A solicită recunoașterea calității sale de creditor urmăritor, fiind vorba de dreptul pe care legea îl recunoaște creditorului urmăritor de a solicita executorului judecătoresc să dispună anumite măsuri, inclusiv comunicarea de acte și către acesta.

VII. Punctul de vedere al completului de judecată

21. Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a arătat că, deși doctrina publicată face referire constantă la o corelare a dispozițiilor art. 870 din Codul de procedură civilă cu cele cuprinse în art. 691 și următoarele din același act normativ, este evident faptul că interpretarea acestor texte naște în continuare dezbateri, urmând ca, din consultarea practicii judiciare relevante pe care Înalta Curte de Casație și Justiție o va avea la dispoziție, instanța supremă să evalueze din această perspectivă caracterul nelămurit al problemei de drept puse în discuție.

22. În ceea ce privește opinia instanței de trimitere, s-a arătat că nu este conturată opțiunea cu privire la interpretarea ce trebuie adoptată, luându-se în calcul aplicarea oricăreia dintre cele două opinii incidente. Astfel, varianta de interpretare propusă de doctrină și însușită și de prima instanță în cauza de față reprezintă una dintre posibilitățile luate în calcul.

23. Cea de-a doua variantă este în sensul că, dimpotrivă, art. 870 din Codul de procedură civilă nu face trimitere expresă la instituția intervenției, deși se referă la depunerea titlurilor de creanță, în timp ce art. 874 alin. (1) din același act normativ se referă la tardivitatea intervenției după termenul prevăzut de art. 691 din Codul de procedură civilă. Prin urmare, nu poate fi

exclusă nici interpretarea dată de apelanta contestatoare, în sensul că depunerea titlurilor de creanță în vederea participării la distribuire se face direct, fără cerere de intervenție. Altminteri, termenele scurte prevăzute de text nu ar putea fi respectate, iar interpretul ar adăuga la lege dacă ar citi în art. 870 din Codul de procedură civilă trimiterea (inexistentă) la art. 690 și următoarele din același act normativ.

24. În concluzie, în viziunea tribunalului, tocmai existența acestor două posibilități de interpretare, cu argumente apreciate drept importante în ambele variante, justifică sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pe calea mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

25. Cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări, la nivelul instanțelor naționale, practică judiciară au identificat Curtea de Apel București, Curtea de Apel Ploiești și Curtea de Apel Timișoara.

26. Din analiza adreselor înaintate de curțile de apel s-au conturat două puncte de vedere, după cum urmează:

27. Într-o opinie, s-a apreciat că dispozițiile art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează posibilitatea participării la distribuirea de sume pentru toți creditorii interesați, presupun în mod necesar parcurgerea procedurii de intervenție prevăzute de art. 691 și următoarele din Codul de procedură civilă.

28. Argumentele în sprijinul acesteia au fost următoarele:

29. Potrivit art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vederea participării la distribuire, toți creditorii interesați vor trebui să depună la sediul executorului judecătoresc, în termenul prevăzut la art. 869 alin. (4), titlurile de creanță, în original sau în copie certificată, arătând în mod distinct capitalul, dobânzile și cheltuielile ce le sunt datorate, precum și, dacă va fi cazul, drepturile de preferință neînscrise în cartea funciară sau în alte registre publice.

30. Acest articol trebuie înțeles prin coroborare cu art. 869 din Codul de procedură civilă, care în alin. (1) dispune că, în situația în care există mai mulți creditori urmăritori sau intervenienți, suma rezultată din vânzare se distribuie acestora potrivit ordinii de preferință prevăzute la art. 865—868 din Codul de procedură civilă.

31. Prin urmare, pentru a putea participa la distribuirea de sume realizată în cadrul unui dosar de executare, trebuie să aibă calitatea de creditor urmăritor sau intervenient (această din urmă calitate urmând să fie obținută în urma parcurgerii procedurii prevăzute de art. 690 și următoarele din Codul de procedură civilă).

32. Într-o altă opinie s-a considerat că dispozițiile art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu presupun în mod necesar parcurgerea procedurii de intervenție prevăzute de art. 691 și următoarele din Codul de procedură civilă.

33. Această concluzie se întemeiază pe coroborarea prevederilor art. 691 alin. (2) și art. 696 din Codul de procedură civilă, norme ce fac referire la posibilitatea creditorului de a exhiba dreptul său de creanță în cadrul executării silite direct în etapa în care are loc distribuirea sumelor, mai exact până la expirarea termenului stabilit de executor conform art. 869 alin. (2) din Codul de procedură civilă pentru depunerea titlului de creanță.

34. Se are, de asemenea, în vedere faptul că această din urmă normă legală nu condiționează depunerea titlului de creanță de formularea anterioară a cererii de intervenție prevăzută de art. 691 din Codul de procedură civilă, alin. (2) al

art. 869 din Codul de procedură civilă reglementând un termen scurt în care poate fi depus titlul de creanță, premisa fiind aceea că titlul nu a fost depus anterior, deci că nu a fost deja formulată o cerere de intervenție.

35. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat prin Adresa nr. 2.687/C/4889/III-5/2017 din 7 decembrie 2017 că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii.

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

36. La nivelul Curții Constituționale nu a fost identificată jurisprudență cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

37. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a arătat că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

38. Pentru regularitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate a acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze în curs de judecată;

— judecata cauzei să se afle în ultimă instanță pe rolul tribunalului, al curții de apel sau al Înaltei Curți de Casație și Justiție;

— ivirea unei chestiuni de drept esențiale, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

39. Primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât tribunalul, legal investit cu soluționarea unui apel într-o contestație la executare, urmează să pronunțe o hotărâre judecătorească definitivă, potrivit art. 718 alin. (1) coroborat cu art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

40. În ce privește chestiunea de drept relevantă, chiar dacă aceasta are legătură cu dezlegarea cauzei, față de criticile formulate în apelul contestatoarei (în care se susține că depunerea titlurilor de creanță în vederea participării la distribuire, potrivit art. 870 din Codul de procedură civilă, se poate face direct, fără formularea cererii de intervenție), nu este îndeplinită cerința de a fi o veritabilă, reală problemă de drept, născută dintr-un text incomplet, neclar, susceptibil de interpretări contradictorii.

41. O cerință de admisibilitate a sesizării este aceea referitoare la caracterul real și serios al problemei de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv dacă aceasta prezintă un grad de dificultate suficient de mare, astfel încât să justifice declanșarea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

42. Sub acest aspect, în doctrină s-a arătat că declanșarea mecanismului de preîntâmpinare a jurisprudenței neunitare presupune existența unei chestiuni de drept reale, iar nu aparente, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte, nu orice problemă de drept putând face obiectul unei astfel de sesizări.

43. În jurisprudența dezvoltată în legătură cu această condiție de admisibilitate, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat în mod constant că, în declanșarea procedurii pronunțării unei hotărâri prelabile, trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării (Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017).

44. Conform art. 520 alin. (1) Codul de procedură civilă, „Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților”.

45. Rezultă că prima teză a art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă condiționează expres admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile de îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 519.

46. Sub aspectul regularității sesizării, art. 520 alin. (1) teza a II-a din Codul de procedură civilă impune ca actul de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție să îndeplinească anumite exigențe de ordin formal, respectiv să cuprindă motivele care susțin admisibilitatea sesizării, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, punctul de vedere al completului de judecată, precum și punctul de vedere al părților.

47. Rațiunea instituirii acestor condiții formale ale sesizării constă în asigurarea îndeplinirii scopului pentru care a fost introdus noul mecanism procedural, respectiv uniformizarea jurisprudenței și asigurarea predictibilității acesteia, fără ca folosirea sa să determine suspendarea nejustificată a judecării unei cauze, printr-o interpretare arbitrară a necesității declanșării sale de către instanța de judecată, cu consecința prelungirii duratei procedurii judiciare, și, din această perspectivă, a afectării dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

48. Procedura hotărârii prelabile are menirea de a elimina riscul apariției unei practici neunitare, printr-o rezolvare de principiu a unei chestiuni de drept esențiale, apărute într-o cauză aflată în curs de soluționare în ultimă instanță.

49. Motivarea admisibilității de către autorul sesizării a fost impusă ca o condiție necesară pentru a putea susține și demonstra caracterul real al problemei ce face obiectul sesizării, aspectul de noutate pe care aceasta o are și caracterizează în mod concret dificultatea problemei de drept supuse dezbaterii, generând premisele declanșării mecanismului de unificare al procedurii pronunțării unei hotărâri prelabile.

50. Încheierea de sesizare a instanței trebuie să întrevadă explicit care este pragul de dificultate al întrebării și în ce măsură acesta depășește obligația ordinară a instanței de a interpreta și

aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu. De asemenea, aceasta trebuie să cuprindă o justificare a modului în care chestiunea de drept este susceptibilă de interpretări diferite.

51. În cauză, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu îndeplinește condițiile formale prevăzute de art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, lipsind analiza reală și motivarea completă a îndeplinirii condițiilor de admisibilitate stabilită în sarcina instanței de trimitere cu privire la problema de drept ce se cere a fi lămurită.

52. Astfel, la paragrafele 33 și 34 din încheierea de sesizare, instanța de trimitere lasă în sarcina instanței supreme evaluarea caracterului nelămurit al problemei de drept puse în discuție, limitându-se să susțină fără vreo motivare temeinică că ar fi evident faptul că interpretarea dispozițiilor art. 870 și ale art. 691 și următoarele din Codul de procedură civilă „naște în continuare dezbateri”. Mai mult, instanța de trimitere arată textual că „nu are conturată opțiunea cu privire la interpretarea ce trebuie adoptată”.

53. De asemenea, la paragraful 42 din încheierea de sesizare, instanța de trimitere se limitează să afirme existența unei probleme de drept reale, fără a dezvolta motivele care susțin îndeplinirea acestei condiții de admisibilitate.

54. Simpla indecizie a judecătorului cu privire la sensul unei norme juridice nu poate constitui temei pentru inițierea mecanismului de unificare jurisprudențială reprezentat de pronunțarea unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

55. Faptul că o parte din proces susține o altă interpretare decât cea care rezultă în mod firesc din normele juridice incidente și care a fost în mod constant afirmată în doctrină nu justifică necesitatea lămuririi chestiunii de drept printr-o hotărâre prelabilă.

56. În plus, circumstanțele particulare ale cauzei relevă faptul că problema de drept adusă în dezbateri nu ridică o asemenea dificultate, în contextul în care dispoziția legală a cărei interpretare se solicită a se realiza nu este nici lacunară, nici incompletă sau neclară, neexistând riscul apariției unei practici neunitare.

57. Chiar instanța de trimitere menționează că „în doctrină se remarcă opinia în sensul că dispozițiile art. 870 din Codul de procedură civilă se completează cu cele ale art. 692 din același cod, care reglementează procedura de soluționare a cererilor de intervenție a creditorilor intervenienți” și că „doctrina publicată face referire constantă la o corelare a dispozițiilor art. 870 din Codul de procedură civilă cu cele cuprinse în art. 691 și urm.” (paragrafele 32—33 din încheierea de sesizare).

58. În acest sens, în studiul indicat în cuprinsul încheierii de sesizare se arată că:

„Necesitatea ca titularul unui titlu de creanță să depună inclusiv o cerere de intervenție care să-i permită participarea la distribuirea sumelor în condițiile instituite de art. 691 alin. (2) și art. 696 din Codul de procedură civilă rezultă cu necesitate din întreaga reglementare a instituției intervenției altor creditori, neexistând nicio rațiune pentru reglementarea a două mecanisme diferite, cu aceeași finalitate, dar care să fie guvernate de reguli deosebite sub aspectul efectelor produse pe planul participării la distribuire.

Orice lărgire a cadrului execuțional sub aspect subiectiv și obiectiv se poate realiza doar prin intermediul cererii de intervenție.”

59. În urma consultării instanțelor judecătorești nu a fost identificată jurisprudență care să susțină o altă interpretare de principiu decât cea exprimată în doctrină.

60. În cuprinsul încheierii de sesizare, completul de judecată nu a expus un raționament juridic convingător care să justifice greutatea argumentelor reținute în susținerea interpretării contrare celei afirmate în doctrină, limitându-se la aprecierea că argumentele în sprijinul ambelor interpretări sunt „importante”.

61. Problema de drept formulată de instanța de trimitere în termeni generali nu prezintă un grad de dificultate suficient pentru a reclama o rezolvare de principiu pe calea hotărârii prealabile. Dificultatea adoptării unei soluții legale și temeinice, generată de circumstanțele particulare ale cauzei, nu reprezintă un argument contrar ideii anterior menționate.

62. În acest sens, nu trebuie omis faptul că, în motivarea apelului în speță, apelanta contestatoare a susținut că nu are calitate de creditor intervenient, ci de creditor urmăritor, întrucât avea o executare silită pe rolul unui alt executor judecătoresc, deja încuviințată de instanța de judecată, pentru aceleași titluri anexate cererii de participare la distribuire.

63. Situația pare a fi similară celei din cauza ce a făcut obiectul Dosarului nr. 7.207/281/2017 în care a fost pronunțată Încheierea nr. 2.369 din 7.11.2017 a Judecătoriei Ploiești, în

motivarea căreia s-a reținut că o cerere de intervenție în cursul urmăririi silită poate fi formulată de către un creditor care nu a început executarea silită împotriva debitorului într-un alt dosar de executare.

64. De fapt, în soluționarea apelului cu care a fost sesizat, tribunalul are a stabili în ce măsură contestatoarea are calitatea de creditor urmăritor, cu consecințele care decurg din această calificare, inclusiv sub aspectul posibilității depunerii titlurilor de creanță în vederea participării la distribuire în lipsa încuviințării unei cereri de intervenție.

65. Potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție are rolul de a da o interpretare de principiu chestiunii de drept, iar nu de a soluționa diferitele cazuri particulare care pot exista și în care se pune problema aplicării aceleiași norme juridice.

66. Așa cum s-a arătat, în cauză se pune problema aplicării dispozițiilor legale în raport cu o anumită situație de fapt, neputând fi identificate texte de lege lacunare ori controversate, care să necesite interpretarea printr-o hotărâre prealabilă, rămânând atributul exclusiv al instanței de trimitere de a soluționa cauza cu care a fost investită prin aplicarea regulilor de interpretare a actelor normative.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 33.510/301/2015 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă dispozițiile art. 870 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează posibilitatea participării la distribuirea de sume pentru toți creditorii interesați, presupun în mod necesar parcurgerea procedurii de intervenție prevăzute de art. 691 și următoarele din Codul de procedură civilă”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 5 martie 2018.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 092025